

Českou petici týkající se rozšíření těžby v dole Turów dnes projednal Petiční výbor Evropského parlamentu

14. 07. 2020 15:11

Petiční výbor Evropského parlamentu dnes na mimořádné schůzi projednal petici, která informuje o porušování směrnic a žádá vynucení zjednání nápravy po Polsku jak ze strany Evropského parlamentu, tak ze strany Evropské komise. Petenti, mezi kterými je Liberecký kraj společně s další desítkou těžbou ohrožených obcí a Greenpeace ČR také žádali, aby členové výboru podnikli na místo vyšetřovací misi a zabývali se věcí i na plenárním zasedání Evropského parlamentu. Petiční výbor dnes také rozhodl, že Polské straně pošle dopis, ve kterém vyjádří znepokojení nad nastalou situací a bude žádat patřičná vysvětlení. Česká petice získala silnou podporu od europoslanců napříč evropskými státy i politickými frakcemi.

Hejtman Libereckého kraje, Martin Půta, projednání petice a rozhodnutí Petičního výboru vítá: „O projednání petice v Evropském parlamentu jsme usilovali řadu měsíců, ale s ohledem na koronakrizi byl tento okamžik stále oddalován. Jsem rád, že si europoslanci uvědomují závažnost hrozby, která může postihnout tisíce domácností Libereckého kraje. Polská strana stále potvrzuje, že hodlá těžit až do roku 2044 a kompenzace za náklady, které nám tím vznikají, platit odmítá. S tím se my jednoduše nemůžeme smířit a doufáme, že Evropská komise proti Polsku zasáhne. Zároveň ale potřebujeme, aby konala i česká vláda, které by měl ministr Richard Brabec předložit návrh na podání žaloby.“

Výboru se účastnila zástupkyně právní firmy Frank Bold, právnička Petra Urbanová, která přítomné europoslance informovala o dosavadním vývoji, tedy že i přes nesouhlas České republiky a dotčených českých samospráv i občanů, byla těžba v polském hnědouhelném dole Turów prodloužena. Navíc se tak stalo v rozporu s řadou směrnic, kdy prodloužení těžby o 6 let proběhlo bez vyhodnocení vlivu na životní prostředí a polská strana tím obešla práva veřejnosti i dotčených států na účast v řízení. Právní zástupkyně jménem petentů i 13.000 občanů, kteří petici podepsali, vyzvala členy výboru, aby vyžadovali po Evropské komisi bezodkladné zahájení řízení pro porušení smluv.

Jednání se účastnil také Milan Starec z obce Uhelná, který europoslance upozornil, že problém s vodou se netýká jen blízké budoucnosti, ale že již dnes mají kvůli těžbě v dole Turów vyschlé studny řady rodin. Hladina podzemní vody totiž klesla na některých místech v příhraničí až o 60 metrů. Lidé tak musejí prát prádlo u příbuzných a zemědělci vybíjejí stáda, protože je nemají čím napájet. (Blížší informace o příbězích místních občanů naleznete společně s fotografiemi [zde](#)).

Petenty dnes na projednávání podpořili nejen čeští europoslanci, ale jejich kolegové napříč evropskými státy i odlišnými politickými frakcemi, včetně místopředsedkyně Petičního výboru. Společně označili postup Polska jako nepřijatelný. Zazněla také slova o politice odchodu od uhlí, kterou Evropská unie prosazuje a její neslučitelnost s kroky, které podniká polská strana.

Prodloužení těžby v polském hnědouhelném dole Turów představuje ohrožení zdrojů pitné vody pro tisíce domácností v Libereckém kraji doprovázené negativními dopady těžby i provozu elektrárny, jako je znečištění ovzduší, zvýšená hladina hluku, posuvy terénu a vypouštění skleníkových plynů. Proti rozšíření těžby se postavili zejména představitelé Libereckého kraje, česká pobočka organizace Greenpeace a obyvatelé obcí těsně sousedících s dolem. Připravili petici za záchranu pitné vody v česko-polsko-německém pohraničí proti rozšiřování polského hnědouhelného dolu Turów, kterou podepsalo přes 13.000 osob.

Petici s podpisy oficiálně předal člen rady Libereckého kraje pro životní prostředí, zemědělství a rozvoj venkova Jiří Löffelmann ve čtvrtek 5. března 2020 v Bruselu místopředsedkyni Petičního výboru Evropského parlamentu paní Tatjaně Ždanoku. Předání se zúčastnili také zástupci hnutí Greenpeace Česká republika, občané obcí Uhelná a Václavice, zástupkyně právní firmy Frank Bold, český europoslanec Stanislav Polčák (Starostové a nezávislí), slovenský europoslanec Martin Hojsík (Progresívne Slovensko) a německá europoslankyně Anna Cavazzini (Bündnis 90/Die Grünen).

V příloze zprávy naleznete její anglickou verzi, kterou obdržela média v Bruselu.